

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİNDE YER ALAN 53. MADDE DEĞİŞİKLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRMESİ

Madde 53 – a. Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının; rektör, üniversitenin; bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız vakıf meslek yüksekokulunun; dekan, fakültenin; enstitü ve yüksekokul müdürleri, enstitü ve yüksekokulların; kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün; bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

Madde 53 – a. Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ~~ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının~~; rektör, üniversitenin; bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız vakıf meslek yüksekokulunun; dekan, fakültenin; enstitü ve yüksekokul müdürleri, enstitü ve yüksekokulların; kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün; bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

Değerlendirme: 53. Maddedeki bu değişiklik ile Yükseköğretim Kurulu Başkanı, söz konusu 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının disiplin amiri olmaktan çıkarılmıştır. Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir. 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden ve kamu görevinden çıkarma cezaları gerektiren fiillerle ilgili olarak öğretim elemanları hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı disiplin amiri sıfatıyla doğrudan soruşturma açabilir.” cümlesi Anayasa’ya aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesi tarafından İPTALİNE karar verilmiş olduğundan, işbu kanun maddesinin Anayasa Mahkemesi kararına uygun hale getirilmesi yerinde bir değişiklik olmuştur. Söz konusu hükmün kaldırılmasıyla, Üniversitelerin bu konu kapsamındaki iç işleyişleri YÖK tarafından yapılacak bu yöndeki doğrudan müdahalelere kapatılmıştır.

b. Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, ~~memur ve diğer personeline~~ uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır.

~~(1) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için uyarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:~~

~~a) Yetkili makamların bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.~~

~~b) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.~~

~~c) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.~~

b. Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim “*elemanlarına*” uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır.

Öğretim elemanları dışında iş sözleşmesiyle çalışan personel 22/05/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ve iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesine tabidir. Memurlar hakkında ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125inci maddesi uygulanır.

(1) Uyarma: Öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek,

b) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,

c) Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,

d) Usulsüz müracaat ve şikâyetle bulunmak

Değerlendirme: Maddedeki bu değişiklik ile kanunun disipline ilişkin hükümlerinin yalnızca “*öğretim elemanlarını*” kapsadığı açıkça belirlenmiştir. Öğretim elemanları dışında iş sözleşmesiyle çalışan personele 4857 Sayılı İş Kanunu ve iş sözleşmesinin veya toplu iş sözleşmesinin uygulanacağı; memur olarak görev yapan personele ise 657 Sayılı Kanun’un 125. Madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Oldukça tartışmaya yol açan ve nihayet Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile neticelenen “657 Sayılı Kanun’daki fiillere ilave olarak” ibaresi iptal kararına uygun olarak tamamen kaldırılmış, kanunda yer alan ve akademik personelle ilişkilendirilebilecek ceza maddeleri eklenmiştir. Buna ilişkin olarak ilk önce uyarma cezasının tanımı yapılmış ve birkaç değişiklik ile eklemeye gidilmiştir. Burada artık öğretim elemanlarına yönelik düzenlemeyle birlikte a) bendi kaldırılarak onun yerine c) bendi ile “*görevin tam ve zamanında yapılması*” şeklinde daha geniş kapsamlı ve “*görev mahallinde*” ifadesini içeriyor olması açısından da daha isabetli olan bir ekleme yapıldığını söylemek mümkündür.

Yine burada “*usulsüz müracaat ve şikâyetle bulunmak*” ibaresinin ilavesi dikkat çekmektedir. Şikâyet ve müracaatlarda fiili

uygulamada doğrudan "Rektörlük Makamına" yapılan ve iş barışını bozan şikayetlerin silsileye bağlanması yerindedir.

~~(2) 657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:~~

~~a) Yetkili makamların görevle ilgili bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.~~

b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.

~~c) Resmi ilan, afiş, program, yazı ve benzeri dokümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.~~

d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.

e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.

g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.

h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.

ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

~~l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.~~

m) İçeriği itibarıyla şiddet, **terör ve** nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak **veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.**

n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

(2) Kınama: Öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yetkili makamların görevle ilgili bilgi ve belge istemini mazeretsiz olarak zamanında yerine getirmemek.

b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.

c) Resmi ilan, afiş, program, yazı ve benzeri dokümanları koparmak, yırtmak veya tahrif etmek.

d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.

e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.

g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.

h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.

ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

~~l) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.~~

m) İçeriği itibarıyla şiddet **"veya"** nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak **"veya bunları teşhir etmek yahut kurumların herhangi bir yerine asmak."**

n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

o) Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kusurlu davranmak.

p) Mevzuatta öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemek.

r) Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek.

s) Görevle ilgili resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak, kaybetmek veya kusurlu davranışlarıyla bunlara zarar vermek.

t) Taşındığı sıfatın gerektirdiği özen yükümlülüğüne aykırı, genel ahlak ve edep dışı tutum ve davranışlarda bulunmak.

u) Görevi gereği katılmakla yükümlü olduğu kurul ve toplantılara izinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içinde birden fazla katılmamak.

Değerlendirme: İşbu fıkrada da iptal olmuş olan “657 Sayılı Kanun’daki fiillere ilave olarak” ibaresi tamamen kaldırılmış ve öncelikle kınama cezasının bir tanımı eklenmiştir. Yine öğretim elemanlarına yönelmiş olan düzenleme neticesinde a) bendinin ve c) bendinin kaldırıldığı görülmektedir. Bir diğer kaldırma ise l) bendi için söz konusu olmuş fakat bu ibare aşağıda aylıktan ve ücretten kesme cezasının altında k) bendi olarak yer almış böylece söz konusu “Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak” fiili için ceza yükseltilecek caydırıcılık arttırılmıştır. m) bendinde yer alan değişiklik ile “terör” ifadesi kullanılmayıp yerine “şiddet veya nefret amaçlı” ibaresi getirilmiştir.

o) bendinde artık söz konusu hususlarda “kusurlu davranmak” bu defa uyarı değil kınama cezasının verilmesini gerektirecektir, burada da yine bir ağırlaştırmaya gidilmiştir.

p) bendindeki “Mevzuatta öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemek” şeklindeki eklemenin caydırıcılık bakımından kınama cezasını gerektiren fiillere eklenmesinin yerinde olduğunu söylemek mümkündür.

r) bendindeki eklemede “sözle saygısızlık etmenin” kapsamına nelerin girebileceği açısından belirsizlik söz konusu olmuştur, kötü niyetli kişisel başvurulara ve sonuçlara yol açabilecek olması açısından yetersiz bir ifade olduğunu düşünmekteyiz.

s) bendindeki ekleme genel olarak yerinde bir ekleme gibi dursa da burada özellikle “kaybetmek” fiili açısından kınama cezasını gerektirip gerektirmediği hususu tartışmaya açık olarak değerlendirilebilir ve bunun yerine daha telafi edici nitelikte bir yaptırım getirilebilir.

t) bendindeki eklemeye baktığımızda “özen yükümlülüğüne aykırı, genel ahlak ve edep dışı tutum ve davranışlarda bulunmak” ifadesi bu kapsama nelerin dahil edilebileceği günümüzde çoğunlukla yargı kararlarıyla yerleşik bir husus olarak düşünülebileceğinden açık ve yerinde bir ekleme olmuştur. Öte yandan kanunda tüm davranışların sınırlayıcı bir şekilde sayılması zaten hukuk tekniği açısından mümkün olmayıp, bu denli kazuistik bir düzenleme yapılması mümkün değildir.

u) bendi ise yine “izinsiz veya özürsüz olarak” ifadesinin de açıkça yer alması sebebiyle yerinde bir ekleme olmuştur.

(3) Aylıktan veya ücretten kesme: **“Devlet—yükseköğretim kurumlarında brüt”** aylıktan; **“vakıf—yükseköğretim kurumlarında brüt”** ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. **“657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için aylıktan”** veya ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.

b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.

c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.

d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.

f) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya

(3) Aylıktan veya ücretten kesme: Brüt aylıktan **“veya”** ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. **“Aylıktan”** veya ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.

b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.

c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.

d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak. e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.

f) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya

olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

ı) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.

j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.

sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

ı) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.

j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.

k) Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunmak.

l) Kasıtlı olarak; görevi tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen esasları yerine getirmemek.

m) Özürsüz ve kesintisiz 3-9 gün göreve gelmemek.

n) Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak, bu yeri kullanmak veya kullandırmak.

o) Yasaklanmış her türlü yayını basmak, çoğaltmak veya teşhir etmek.

Değerlendirme: 2547 Sayılı Kanununun madde 53/3 fıkrasındaki değişiklik ile Devlet ve Vakıf Yükseköğretim kurumlarının ayrı olarak ele alınmasına son verilerek aylık veya ücretten kesinti yapılması düzenlenmiştir. "657 Sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak" ibaresi de kaldırılarak kanun, Anayasa Mahkemesi iptal kararına uygun hale getirilmiştir. Bu neticeyle 2547 sayılı Kanundaki hükümler "mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar sunmak" bendi hariç muhafaza edilerek 657 sayılı Kanunda yer alan aylıktan kesme cezasını gerektiren fiillerden öğretim elemanları için geçerli olabilecekler 2547 sayılı Kanuna uyarlanarak işbu Kanun kapsamına alınmıştır.

Kınama cezası olarak yer alan "Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunmak" fiili işbu değişiklik ile aylık ve ücretten kesme disiplin cezası kapsamına alınmıştır. "Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak" fiili ise kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası kapsamına alınmıştır. Böylece akademik çalışmalara ilişkin alınan önlemler artırılarak buna ilişkin cezalar bir üst disiplin cezası sebebi olarak görülmüştür ve caydırıcılık artırılmıştır.

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında "~~bulunulan kademedeki ilerlemenin~~", fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulması; "~~vakıf yükseköğretim kurumlarında~~" ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ila altı ay süreyle "~~brüt ücretten 1/4 ila 1/2~~" arasında kesintiye gidilmesidir. "~~657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kademe ilerlemesinin durdurulması~~" cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.

b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.

c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.

d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.

e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.

g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında "~~görev yapan aylıklı öğretim elemanlarının buldukları kademedeki ilerlemelerin~~", fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulması;" "~~vakıf yükseköğretim kurumları öğretim elemanlarının~~" ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ila altı ay süreyle "~~brüt ücretten 1/30 ila 1/8~~" arasında kesintiye gidilmesidir. "~~Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme~~" cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.

b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.

c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.

d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.

e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.

g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri

tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya Őekillendirmek.

h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.

~~ı) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere ye olmak.~~

tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya Őekillendirmek.

h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, *“görevlerin gereklerine aykırı davranmak suretiyle”* kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.

~~ı) Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere ye olmak.~~

~~j) Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükseltmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.~~

~~k) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü iki içmek.~~

~~l) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek.~~

~~m) İlgili kanunların tanıdığı istisnalar dışında ticaret yapmak, yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak.~~

~~n) Görevi gereği öğrendiği ve gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri açıklamak.~~

~~o) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya hizmetten yararlananlara hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek.~~

Değerlendirme: İşbu fıkrada da yine disipline ilişkin hükümlerin yalnızca *“ğretim elemanlarını”* kapsadığı aıkca belirtilmiştir. Devlet Ykskğretim Kurumları ile Vakıf Ykskğretim Kurumları arasındaki farklılık bu maddede saklı tutulmakla birlikte Vakıf Ykskğretim kurumları ğretim elemanları hakkındaki ücretten kesinti oranı dşrlmştir. Böylece 3. fıkraya ile 4. fıkradaki ücretten kesinti yapma oranları eşitlenmiş ve 4. fıkrada amacına uygun Şekilde aynı oranda ancak üç ile altı ay süreyle ücretten kesinti yapılması söz konusu olmuştur.

h-bendine *“görevlerin gereklerine aykırı davranmak suretiyle”* kısmı eklenerek kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmanın kapsamı açıklanmış ve böylece idarenin işbu bent gereği takdir yetkisini sınırsız kullanmasının bir nebze önüne geçilmiştir.

ı-bendindeki *“Kanunların izin verdiği haller dışında siyasi partilere ye olmak”* fiili kanun kapsamı dışına alınmıştır.

j-bendi bir alt ceza olan aylıktan veya ücretten kesme cezası kapsamından çıkarılarak bir st ceza olan işbu fıkraya kapsamına alınmış ve caydırıcılık arttırılmıştır.

Yine 657 sayılı Kanunda yer alan kademe ilerlemesinin durdurulmasını gerektiren fiillerden ğretim elemanları için geçerli olabilecekler 2547 sayılı Kanuna uyarlanarak işbu Kanun kapsamına alınmıştır.

(5) niversite ğretim mesleğinden ıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere niversite ğretim mesleğinden çıkarmadır. ~~niversite ğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil, başkalarının zgn fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermektir.~~

(5) niversite ğretim mesleğinden ıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere niversite ğretim mesleğinden çıkarmadır. *niversite ğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:*

a) Başkalarına ait zgn fikir, metot, veri veya eserleri bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendisine ait gibi göstermek.

b) Atama ve yükselmelerde, unvan veya derece kazanılmasında; anket uygulama, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar dışında kişisel emek ve birikime dayanmayan, başkaları tarafından ücret karşılığında veya ücretsiz olarak üretilmiş yayın ve çalışmalar kullanmak.

c) zrsz veya izinsiz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek.

Değerlendirme: Üniversite ğretim mesleğinden çıkarmayı gerektiren fiillere ek olarak ğretim elemanlarına özgü b fıkrası ve yine 657 sayılı Kanunda da yer alan c fıkrası eklenerek kapsam genişletilmiştir. Bu fıkrada da akademik çalışmalara verilen önem ve koruma yerinde bir düzenlemeyle arttırılmıştır.

(6) Kamu görevinden çıkarma: Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. ~~“657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kamu”~~ görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

~~a) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek.~~

b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.

c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.

(6) Kamu görevinden çıkarma: Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. Kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) *Terör örgütlerinin propagandasını yapmak, bu örgütlerle eylem birliği içerisinde olmak veya yardım etmek, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak.*

b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.

c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.

Değerlendirme: İşbu fıkranın a bendinde de 657 sayılı Kanuna eşdeğer şekilde bir düzenlemeye gidildiği görülmektedir. Böylece a bendinin kapsamı genişletilerek 2547 sayılı Kanunun amacına uygun hale getirilmiştir.

Ceza soruşturması usulü:

(6) Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve ~~“rektörlerin 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun”~~ kapsamına giren suçlarından dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilir. ~~Bunlar dışında kalan tüm görevliler için 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun hükümleri uygulanır.~~

~~“1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun”~~ kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.

~~(8) Bu Kanunda yer almamış hususlarda 4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.~~

Ceza soruşturması usulü:

(6) Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve *“rektörler hakkında 19/04/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu”* kapsamına giren suçlarından dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilir. ~~Bunlar dışında kalan tüm görevliler için 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun hükümleri uygulanır.~~

“3628 sayılı Kanun” kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.

(8) Bu Kanunda yer almamış hususlarda 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Değerlendirme: Memurlar hakkında uygulanan “1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun” yerine “3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu”na yer verilmiş böylece *“657 Sayılı Kanun’daki fiillere ilave olarak”* ibaresinin iptal edilmesi amacına uygun hareket edilmiştir. Yine 8. Fıkarda da memurlara yönelik kanun yerine kapsamı daha geniş olan 4483 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilerek yerinde olan düzenlemeler yapılmıştır. Böylelikle Kanundaki ceza soruşturması usulü güncel kanunlara atıfta bulunularak düzenlenmiştir.